

4.3. Безбедност и заштита ученика од насиља и занемаривања

Стварање здравог и безбедног школског окружења, које ће омогућити правилан развој ученика и постигнућа у складу са потребама и способностима је најважнији задатак школе. У складу са наведеним, као и са Општим протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања (2005.год), Посебним протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, и Приручником за примену посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (2009.год.) проритетно место у Годишњем програму рада школе заузима израда програма заштите ученика од насиља. Формиран је Тим за заштиту деце од насиља који је састављен од следећих чланова:

1. Миомир Драгаш – директор школе
2. Наташа Јовановић, психолог – координатор
3. Кристина Булатовић – педагог
4. Јована Ћираковић – педагог
5. Радмила Павловић
6. Зоран Чучковић
7. Мира Симић
8. Слађана Савовић
9. Виолета Новаковић
10. Маријана Поповић
11. Марија Митровић
12. Ана Недељић
13. Нина Вукашиновић
14. Сениша Борковић
15. Сања Милојевић
16. Радник обезбеђења
17. Школски полицајац
18. Секретар школе
19. Родитељ: Представник Савета родитеља
20. Представник Ученичког парламента
21. Представници ученика из ВТ
22. Председник Школског одбора Марија Булић

Задатак тима је спровођење Програма заштите ученика од насиља који има за циљ стварање здраве, безбедне и подстицајне школске средине кроз развијање социјалних и емоционалних компетенција ученика и одраслих, спремност ученика, наставника и

родитеља за решавање проблема насиља и реализацију процедура реаговања уз вођење евиденције у случајевима када се насиље десило.

Тим треба да, у сарадњи са запосленима, родитељима, ученицима и лок. заједницом, обезбеди примену Посебног протокола и креира политику установе у којој се:

- учи, развија и негује култура понашања и уважавање различитости,
- поштују права детета,
- не толерише и не ћути о насиљу,
- развија одговорност свих за заштиту деце од насиља.

Снаге: Постоји низ активности које се у школи већ реализују. Ученици и наставници су мотивисани за такву врсту комуникације и сарадње. Поједини родитељи се постепено укључују у живот и рад школе. У школи су реализовани пројекти *„Школа без насиља“*, *„Школски полицајац“*, *„Повежимо заједницу - ЛОП – оснаживање породица на превенцији ризичног понашања ученика, ДИЛС – „Креативно – подстицајни програм подршке ученицима са сметњама у развоју и тешкоћама у учењу у школи „ „Дигитална учионица“*, *„Кликни безбедно – превенција дигиталног насиља „ Твоје знање мења све“ МПН – превенција ПАС за ученике од 4 – 6 разреда, „Оснаживање Ученичког парламента“* , *„Тржница идеја“*, *„ Оснаживање породица – љубав и границе “ – УНОДЦ*, *„ПО на прелазу из основне у средњу школу“ – ГИЗ и нов програм наставак „ Оснаживање породица – љубав и границе “ – УНОДЦ „ LIONS QUEST „ – вештине у адолесценцији“* , *„Вештине , технике и знања у превенцији родно заснованог и дискриминаторског понашања „ – ГИЗ, пројекат „Предузетна школа“ , Здрави стилови живота, „Лет кроз дигитални свет“ ...*

Локална заједница је заинтересована за сарадњу и помоћ и активно ради на успостављању спољашње мреже заштите.

Слабости: Побољшана је, али није довољно повезана и систематична евиденција, анализа стања, планска организованост активности, усклађеност са циљевима и евалуација. Наставници су мотивисани, али треба и даље код њих развијати и обнављати специфична знања и вештине за решавање проблема насиља.

Постоји реална потреба боље комуникације са родитељима, њиховог чешћег укључивања у рад школе и развијања родитељских вештина. Потребно је поспешити сарадњу са установама које брину о здравом одрастању најмлађе популације. Неопходно је ојачати сарадњу са Центром за социјални рад, Домом здравља, Институтом за ментално здравље, патологију говора и другим релевантним институцијама, НВО, Канцеларијом за младе, различитим установама културе. *Сарадња је побољшана* укључивањем представника школе, родитеља и ученика у пројекат умрежавања институција у локалној заједници на превенцији ризичног понашања младих – ЛОП „ и реализацијим нових пројеката у раду са децом као и предавањима и дебатама на тему превенције делинквенције, употребе ПАС и дигиталног насиља.

Незаинтересованост или презапосленост родитеља могу утицати на њихово недовољно ангажовање у планираним активностима. Овај проблем се може превазићи правовременим информисањем и прилагођавањем потребама родитеља (време када се реализују одређене активности).

Превентивне активности

У ОШ "Иван Горан Ковачић" се спроводи низ активности превентивног карактера. Евиденција се води за следеће активности:

Активности превенције здравствених проблема, злоупотребе психоактивних супстанци код ученика старијих разреда и малолетничке делинквенције уз реализацију сегмената програма превенције ПАС за млађе разреде „ Твоје знање мења све „ МПН, програм „ Школа без насиља „ , ДИЛС - пројекат; „Оснаживање породица“ – УНОДЦ и нов програм наставак „ Оснаживање породица – љубав и границе “ – УНОДЦ „ LIONS QUEST „ – вештине у адолесценцији, „Кликни безбедно – превенција дигиталног насиља“ и на предлог родитеља из Савета родитеља програм „Безбедно детињство и „Деца и полиција“ , предавања представника МУП на актуелне теме из безбедности ...;

Школске приредбе, представе, изложбе, Фестивал науке, уметности радионице у библиотеци школе и програми, спортска такмичења, пројекат „*Предузетна школа*“ .

;

Организоване посете (музеји, позоришта, биоскопи, библиотеке, концерти, научне установе, предузећа) , излети и програми за квалитетно провођење слободног времена (ДКЦ, „ Пријатељи деце „ , „ Тржница идеја „;

Такмичења.

Превентивне активности су систематизоване у две групе, а то су: превентивне активности које самостално реализује школа и превентивне активности које реализује школа у сарадњи са другим субјектима.

1. Превентивне активности које самостално реализује школа

Особље ОШ "Иван горан Ковачић" самостално реализује мноштво превентивних активности различитог карактера:

Школске секције. Новинарска, драмска, Микробит, саобраћајна, архитектура, спортска, здрави стилови живота,Предузетништво ...

Организоване посете различитим установама (Скупштина града, Музеј Николе Тесле, Етнографски музеј, Галерија фресака, Планетаријум, Ботаничка башта, Конак књегиње Љубице, Сајам књига, науке, биоскопи, позоришта, Филхармонија итд.).

Радионице. Радионице ненасилне комуникације за децу са ризичним понашањем.

Радионице организује и спроводи психолог и педагог школе, као и одељенске старешине на часовима ОЗ и РС, рад ВТ – вршњачког тима кроз пројекат „ Школа без насиља „ „ „ Конструктивно решавање сукоба „ „ „ „ Оснаживање породица“, „ LIONS QUEST „ – вештине у адолесценцији, „ Кликни безбедно – превенција дигиталног насиља – УНИЦЕФ“ „ „Превенција дискриминације ризичне популације“ - ГИЗ, „Безбедно детињство и „Деца и полиција“ „ „ радионице у библиотеци школе „ „ „ „ Читај, обогати себе „ „ „ „Здрави стилови живота“

Тематска предавања. У ОШ "Иван Горан Ковачић" се реализују разноврсна тематска предавања намењена родитељима, наставницима и ученицима. Поред особља школе и стручњака за поједине теме у извођењу тематских предавања ангажују се и родитељи ученика.

Спортске активности. Традиционално се организује меморијални турнир у одбојци „Мирјана Тришић“ посвећен колегиници проф. физ. васпитања.

Ђачки парламент и Вршњачки тим – ВТ.

Школска такмичења. Такмичења се реализују из следећих области: српски језик, математика, историја, географија, биологија, хемија, ликовно, енглески, спорт и техничко образовање, музичко...

Пројектне активности „Предузетна школа“ уз међупредметне корелације са ваннаставним активностима и васпитним циљевима, професионалном оријентацијом...

Часопис ОШ "Иван Горан Ковачић" - "ИГ Кораци", разглас и интернет презентација, плакати и промотивни материјал.

Изложбе ученичких радова, представе, приредбе, хуманитарне акције, пројекти.

Излети и журке едукативног и забавног карактера. "Журкама" присуствују ученици и наставници, а понекад и родитељи, програм „У сусрет матури“ – култура понашања и одевања.

Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика. У свакој учионици налази се Правила понашања ученика као и на видним местима у холловима школе, часопису и школском сајту.

Постављен је плакат, пано и сандуче (коверат) поверења ВТ за спречавање насиља, имена чланова ТЗЗ и ВТ.

Истакнуте су процедуре за реаговање у случајевима насиља за ученике, запослене као и флајер за родитеље.

2. Превентивне активности које реализује школа у сарадњи са другим субјектима

У ОШ "Иван Горан Ковачић" постоје следеће активности које школа реализује у сарадњи са другим субјектима:

У оквиру пројграма „ Школа без насиља“ реализоваће се превентивне радионице на нивоу одељенских заједница и руковођења разредом.

Реализоваће се програм активности ВТ и Ученичког парламента уз укључивање представника у рад локалне заједнице, Канцеларије за младе, наставак пројекта „Предузетна школа“ за квалитетно спровођење слободног времена и хуманитарне акције солидарности .

Планира се по потреби на нивоу одељенских заједница и руковођења разредом реализација изабраних радионица из програма МПН превенције ПАС „ Твоје знање мења све „ , „ Конструктивно решавање сукоба „ , „ Оснаживање породица“, „ LIONS QUEST „ – вештине у адолесценцији, „Безбедно детињство“ , „Деца и полиција“ „Кликни безбедно – превенција дигиталног насиља“ – УНИЦЕФ , радионице у библиотеци школе „ Читај, обогати себе“ и друге у сарадњи са локалном заједницом, ДКЦ – „Клуб међународног пријатељства“

Тематска предавања и радионице (МУП Београд, Дом здравља Звездара, Центар за превенцију наркоманије, омладина ЈАЗАС, УНИЦЕФ, Инцест траума центар).

Активности је пуно, али се и даље спроводе недовољно плански и без систематичне евалуације. Не постоји довољна вертикална ни хоризонтална интеграција. Реализација је додатно отежана у условима епидемије Ковид 19.

Повезаност

Нагласили смо да је побољшана, али не и довољна хоризонтална интеграција (интервенције за једну циљну групу не покривају све релевантне области живота), нити повезаност међу интервенцијама и службама. Побољшана је кроз нов пројекат умрежавања институција у локалној заједници на превенцији ризичног понашања ученика – ЛОП и акциони план Развојног плана рада школе, али су околности епидемије додатни отежавајући фактор.

Од ове школске године имплементирани су према упутствима МПН и ТР садржаји који се односе на превенцију дискриминације осетљивих група, елиминисање предрасуда и стереотипа, превенцију трговине људима, развој демократске културе у складу са смерницама Савета Европе.

Направљени су посебни планови за заштиту од насиља и заштиту од дискриминације након едукације одржане 07.09.2022. године у О.Ш. „ Свети Сава“ на тему „ Унапређивање планирања у области заштите од насиља и дискриминације“ (водитељи; Биљана Михаиловић, Тереза Моличник, Ивана Орлицки) .

1. План заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Радни задаци (детално описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
Израда програма и анекса уз повезивање са развојним планом, самовредновањем	Тим за заштиту деце	Август,	Вођење и

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>рада школе, усклађивање циљева, усклађивање са изменама и допунама у Правилнику о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање на основу члана 111. Став 12. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. Закон, 10/19 и 6/20 број 110 – 00 –161/ 2010 – 04 од 07. 07. 2020) , а према ратификованим међународним актима; Приоритетан принцип поступања је најбољи интерес детета прилагођен специфичностима установе (и свих аспеката школске средине) ; Превенција насиља подразумева истицање и унапређивање знања, вештина и ставова потребних за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивног реаговања на насиље, усвајање позитивних норми, облика понашања уз развијање емпатије (социоемоционалне компетенције) и пружање подршке, затим разумевање различите комуникације и облика понашања особа са инвалидитетом и тешкоћама у развоју уз заштиту података о личности;</p> <p>Израда посебних планова за заштиту од насиља и заштиту од дискриминације након едукације одржане 07.09.2022. године у О.Ш. „ Свети Сава“ на тему „ Унапређивање планирања у области заштите од насиља и дискриминације“ (водитељи; Биљана Михаиловић, Тереза Моличник, Ивана Орлицки) .</p> <p>Информисање о новинама на Наставничком већу, ТЗЗ, Савету родитеља, Педагошком колегијуму уз препоруке за примену нових садржаја - презентације, израда и примена анкета уз анализу (индикатори за жртве трговине људима, развој демократске културе).</p> <p>Праћење примене и унапређивање</p>	<p>(ТЗЗ) и остали тимови</p> <p>ТЗЗ, Наставничко веће</p> <p>ПП служба, наставници грађанског васпитања, ОС и ученици 4 -8. разреда, ТЗЗ, ВТ, УП, Тим за самовредновање и остали у корелацији</p>	<p>септембар, Током године</p> <p>Септембар</p> <p>Август, септембар Октобар</p>	<p>анализа записника, евиденционих Листи уз анализу о завршном стању</p> <p>Анализа примене процедура као дела Правилника о безбедности</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>познавања процедура за интерну и екстерну мрежу заштите, начина евиденције насилног понашања (унапређивање обрасца за праћење) уз анализу броја и ефеката оперативних планова заштите, анализу стања, специфичности одељења, васпитних циљева и осталих школских аспеката. У израду ИОП-а се по потреби укључује представник ТЗЗ ради планирања активности у оквиру ИОП-а, а у вези са заштитом од насиља и дискриминације;</p> <p>Дигитализација, он - лине учење у условима изолације, формативно и мотивационо оцењивање, друштвене мреже као начин борбе против насиља су теме за анализу, израду пројеката, међупредметне корелације, избор нових занимања и конструктивно коришћење слободног времена, креативно и интерактивно учење, развој еколошке свести о климатским променама, превентивно - хигијенским мерама заштите...</p> <p>Нове теме су: од ове школске године имплементирани су према упутствима МПН и ТР садржаји који се односе на превенцију дискриминације осетљивих група, елиминисање предрасуда и стереотипа, превенцију трговине људима, развој демократске културе у складу са смерницама Савета Европе - кратке презентације о новим садржајима на Наставничком већу, Савету родитеља, ТЗЗ</p> <p>Укључивање у тематске семинаре на општини Звездара и граду - „Инцест траума центар“, ДКЦ...</p> <p>Анализа примене кутије (коверте) поверења са садржајем конструктивног приступа спречавања насиља у школи</p>			

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>Разговори о правилима понашања у сваком одељењу, интерним процедурама за реаговање, раду ВТ - има, ТЗЗ и начину праћења насилног понашања, саморегулацији, одговорном понашању, свести о себи, другима, доношењу одлука, индикаторима препознавања жртви трговине људима, предрасудама и стереотипима;</p> <p>Разматрање заједничких школских правила уз могућност укључивања нових заснованих на заједничким групним вредностима; Постављање правила у учионицама, примена КОДЕКСА ПОНАШАЊА</p> <p>Унапређивање и дорада кодекса понашања у области електронске, онлајн комуникације</p> <p>Постављање информација о корисним линковима, приручницима и другим ресурсима на сајт школе, гугл учионицу, паное и школски часопис</p> <p>Реализација изабраних радионица из УНОДОЦ програма превенције ПАС и криминала „ Оснаживање породица „ и програма превенције ПАС „ Твоје знање мења све „ , , „ Кликни безбедно- превенција дигиталног насиља“ и LIONS QUEST -„Вештине у адолесценцији“- програми УНИЦЕФ-а, Здравих стилови живота, трговини људима (препознавање индикатора) , према проблематици и специфичним потребама у одељењима 4 - 8 разреда.</p> <p>Организовање родитељских састанака и Савета родитеља о интерним процедурама и начину праћења насилног понашања, упознавање са изменама у Правилнику о поступању и одговорности родитеља који такође не сме да изазове или допринесе појави насиља;</p> <p>Информисање о заједничким школским правилима и акцијама тима за заштиту од</p>	<p>Одељењске старешине и ТЗЗ, ВТ, наставници ТИО, директор школе, Тим за развојно планирање, родитељи</p> <p>Педагог, психолог школе и ОС 1-8 разреда, вероучитељ, ТЗЗ, тим за ажурирање сајта школе</p> <p>Одељењске старешине, ТЗЗ, Савет родитеља, ПП служба</p>	<p>Септембар, Октобар, Новембар</p> <p>Током године</p> <p>Током године Једанпут месечно</p>	<p>Сва одељења имају истакнута одељенска правила у учионици Школска правила су истакнута у холу и сајту и саставни су део Правилника о понашању. Записници са род. састанака, Савета родитеља, часова ОЗ и РС</p> <p>Продукти са реализованих радионица</p> <p>Евиденционе листе и записници ТЗЗ, Савета родитеља</p> <p>Листе за праћење, остала педагошка документација</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>злостављања и ВТ, примени процедура за реаговање уз <i>дистрибуцију флајера</i>, идеја родитеља о спречавању насиља, Програма УНИЦЕФ за превенцију дигиталног насиља, правила понашања у електронској комуникацији</p> <p>Анализа учесталости и облика насилног понашања на нивоу одељења и школе, праћење педагошке евиденције и предлагање мера за превазилежење уочених проблема.</p> <p>Процена нивоа насиља се доноси на основу анализе интензитета, степена ризика, трајања и учесталости понашања, последица, броја учесника, узраста и карактеристика развојног периода ученика.</p> <p>Организовање семинара о заштити од насиља и дискриминације према акционом плану ШРП, примена сазнања са семинара</p> <p>Рад ТЗЗ на решавању случајева насиља, Анализа планова социјализације и заштите, ДКР у функцији модификације нежељених понашања</p>			
<p>Превентивне радионице на нивоу одељенских заједница, 1. и 5. разред, и радионица „Топ листа најлепших порука и поступака“</p> <p>Приказивање цртаних филмова на тему превенције насиља у млађим и старијим разредима по потреби уз избор других тематски примерених филмова („ уметност која лечи „ , филм. против дигиталног насиља) и литература у старијим разредима.</p> <p>Укључивање у програме локалне заједнице - изложбе, перформансе; фестивал науке, наставак пројекта „Предузетништво“ - хуманитарне донације за развијање солидарности, Здравих стилови живота - одговоран однос према здрављу;</p>	<p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ, наст. српског језика С. Костић, Д. Цукић, Н.Станојковић, М.Марковић и библиотекар</p> <p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ</p> <p>Одељењске старешине, проф. географије,</p>	<p>Септембар, Октобар, Новембар и током године</p> <p>Током школске године</p> <p>Током школске године</p>	<p>Евиденција о реализацији часова ОЗ, ОС, секција, ваннаставних активности, извештаји</p> <p>Записник о раду ВТ и ТЗЗ</p> <p>Евиденција о реализованим посетама, извештаји</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>Реализација акција вршњачког тима – избор радионица из програма „ Вештине у адолесценцији“, презентација акција, изграђивање узајамног поверења у смањењу насилног понашања међу вршњацима, активности око сандучета (коверте поверења, разговори о вредностима и медијација, „Кликни безбедно - употреба интернета и друштвених мрежа, превенција дигиталног насиља, стереотипи и предрасуде, индикатори жртава трговине људима, демократска култура радионице...)</p>	<p>историје, физике, хемије, биологије и ТиО</p> <p>ВТ</p>	<p>Током школске године</p>	<p>Извештаји о раду тима</p>
<p>Организација Дечје недеље у сагласности са Програмом „ Пријатеља деце“ – „ Распуст, мој избор „ , Међугенерациски мостови - сусрети са председником општине, осмишљавање слободног времена - „ Зауоставимо дигитално насиље“ , (поруке толеранције и ненасилне комуникације) „ „ „ Манифестације дечјег стваралаштва „ - вашари, изложбе, концерти, приредбе... . „ Деца - деци „ - хуманитарне акције солидарности, округли сто за младе - канцеларија за младе и ученички парламенти на локалном нивоу.</p> <p>Програм „Основи безбедности деце“ – МУП и општина Звездара на часовима ОЗ 4. и 6. Разреда уколико буде услова за реализацију</p> <ul style="list-style-type: none"> -Безбедност деце у саобраћају -Полиција у служби грађана -Насиље као негативна друштвена појава -Превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола -Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа -Превенција и заштита деце од трговине људима -Заштита од пожара -Заштита од техничко – технолошких опасности и природних непогода 	<p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ, Ђачки парламент, наст. српског језика, наставници физичког васпитања, наст. страних језика , географије, веронауке, представник организације „ Пријатељи деце“</p> <p>Полицијски службеници ПС Звездара и Управа саобраћајне полиције</p>	<p>Октобар</p> <p>Током школске године</p> <p>Током школске године</p>	<p>Евиденција о реализацији часова р.старешине, ОЗ, ВТ, ТЗЗ, извештаји</p> <p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>На часовима ОС дискутовати о правима детета и пријатељству (од првог до осмог разреда).</p> <p><u>Лепе поруке о пријатељству изложити у ходнику школе.</u></p> <p>Трибина у оквиру Дечије недеље „ Игром против насиља „ - организација спортских турнира у школи на предлог ВТ - октобар, јануар 2023. године.</p> <p>Традиционални турнир у одбојци „Мирјана Тришић“</p> <p>Изложба ликовних радова, панона <i>на тему спречавања насиља</i></p>	<p>Одељенске старешине ТЗЗ ВТ</p> <p>ТЗЗ, наставници физичког васпитања ТЗЗ, ВТ</p> <p>Симонида Радоњић - ЛК</p>		
<p>Месец лепих порука</p> <p>Новинарска секција ће објавити да је месец лепих порука:</p> <p>Радионице, дебате у библиотеци школе против различитих врста насиља - уч. 4. - 8. разреда, „Читај, обогати себе „ , „Читалачка значка“ ...</p> <p>На панеоима испред библиотеке, у холу и ПП службе омогућити ученицима да напишу <i>лепе</i> поруке - израда духовитих порука против насиља и негативног утицаја медија (касније избор “Нај поруке и нај поступка“ , „ Нај плаката“).</p>	<p>Руководилац новинарске секције, наст. српског језика, библиотекар и чланови секције, ТЗЗ, ВТ, Ученички парламент</p>	<p>Октобар, Новембар Децембар</p> <p>Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p><i>Организација сусрета</i></p> <p>Укључивање у тематске догађаје у широј друштвеној мрежи на тему превенције насиља :</p> <p>са циљем усмеравања за квалитетно провођење слободног времена – културом и игром против насиља, „ Битефполифонија “, ДКЦ - „ Радост Европе “, програми „Инцест траума центра“ , превенција и интервенције код жртава трговине људима ...</p>	<p>Наставници српског језика, одељенске старешине, ПП, ТЗЗ, ВТ Ученици 6.,7.и 8.разреда , Ученички парламент</p>	<p>Октобар, април, Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>Конструктивно спречавање ризичног понашања у локалној заједници – оснаживање, укључивање у рад Канцеларије за младе, Гостовање и размена са другим школама ОШ „Јелена Петковић“, средњом фармацеутском школом, гимназијама у окружењу школе ...</p>			
<p>Акција ВТ, ажурирање сајта, радови на тему превенције насиља за школски часопис</p> <p>Организовање предавања за родитеље према текућој проблематици: информисање о анализи стања насиља, дискриминације и примене процедура превенције и реаговања, индикаторима и интервенцијама код жртава трговине људима, елиминисању стереотипа и предрасуда о осетљивим групама Контакт са предавачима из специјализованих стручних установа и локалне заједнице</p>	<p>Новинарска секција, ВТ, ТЗЗ, Ученички парламент професор српског јез. , проф. ТИО</p> <p>ТЗЗ, Одељенске старешине, Савет родитеља Предавачи из специјализов. стручних установа</p>	<p>Новембар, Децембар, Март, Април Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p> <p>Записници са састанака Савета родитеља и родитељских састанака.</p>
<p>Промоција и награђивање ученика Дефинисање критеријума избора Формирање списка ученика и набавка поклон књига Бележење догађаја у бази података у библиотеци школе Промоција на Светосавској приредби Избор „Нај поруке против насиља,, , „Нај поступка“, плаката и паноа Турнири из различитих спортова</p>	<p>Професори српског језика, физичког васпитања, ТЗЗ, ВТ, Ученички парламент, Одељенске старешине</p>	<p>У децембру дефинисање критеријума 27. јануар, током године</p>	<p>Записници о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p>Зидни пано за ученике и родитеље на тему спречавања насиља и дискриминације Дорада материјала, избор и постављање штампаних материјала , флајера за родитеље, додавање нових постера и осталог промотивног материјала на видним местима у школи, сајту</p>	<p>Професори грађанског васпитања Професори српског језика Наставница лик.културе, физичког васпитања, ТИО Вероучитељ ТЗЗ, ВТ, Ученички</p>	<p>Јануар, фебруар, Март, Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>

Радни задаци (детално описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
	парламент		
<p>Информисање Савета родитеља - квалитетно коришћење слободног времена - укључивање у програме локалне заједнице , ДКЦ , програм превенције дигиталног насиља - УНИЦЕФ, превенција зависности од компјутерских игрица, жртве трговине људима (препознавање индикатора и интервенције) , <i>Спортско навијање</i> и спортом против насиља изложбе, перформанси</p>	<p>Наставници физичког васпитања, ТЗЗ, ВТ</p> <p>ТЗЗ, представници Савета родитеља</p>	<p>Март, април, мај</p> <p>Март, април, мај током године</p>	<p>Записници о реализацији активности програма, извештаји</p> <p>Записници са састанака Савета родитеља и родитељских састанака.</p>
<p>Промоција и награђивање ученика који су постигли добре резултате на такмичењима и за „Нај поступак“ за Дан Светог саве и Дан Школе – пројекат 70 година рада школе 21.03.2023. године</p> <p>Израда паноа и плаката на тему превенције насиља и дискриминације на видним местима у школи, школском дворишту – додела награда за најбоље плакате „ Спорт и уметношћу против насиља“</p> <p>Формирати списак такмичара</p> <p>Набавка књига и осталих награда</p> <p>Промоција најбољих у оквиру свечаности поводом Дана Светог Саве и израда паноа</p> <p>Креирати, ажурирати страну на сајту школе и у школском часопису , зидни пано, разглас</p> <p>Организовање спортског дана – Турнира у одбојци „Мирјана Тришић“</p> <p>Обавестити ученике, родитеље, представнике локалне заједнице о организовању спортских такмичења, према могућности довести госте, афирмисане спортисте</p>	<p>Предметни наставници и наставници који су организовали одређене манифестације у школи и ван школе, ТЗЗ, ВТ</p>	<p>Списак формирати током године</p> <p>Јануар 2023. И током године</p>	<p>Записници, извештаји о реализацији активности програма</p>
<p>Анализа реализације програма, топ листа најлепших поступака, мотивисање ученика за укључивање у бесплатне летње програме, прикупљање идеја од</p>	<p>ТЗЗ, ВТ, Савет родитеља</p>	<p>Крај маја</p> <p>Почетак јуна</p>	<p>Записници, извештаји, анкете о реализацији</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
ученика и родитеља за активности у наредној школској години			активности програма

2. План превенције од дискриминације, дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>Израда програма и анекса уз повезивање са развојним планом, самовредновањем рада школе, усклађивање циљева, усклађивање са изменама и допунама у Правилнику о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање на основу члана 111. Став 12. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. Закон, 10/19 и 6/20 број 110 – 00 –161/ 2010 – 04 од 07. 07. 2020) , а према ратификованим међународним актима; Приоритетан принцип поступања је најбољи интерес детета прилагођен специфичностима установе (и свих аспеката школске средине) ; Превенција насиља подразумева истицање и унапређивање знања, вештина и ставова потребних за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивног реаговања на насиље, усвајање позитивних норми, облика понашања уз развијање емпатије (социоемоционалне компетенције) и пружање подршке, затим разумевање различите комуникације и облика понашања особа са инвалидитетом и тешкоћама у развоју уз заштиту података о личности;</p> <p>Израда посебних планова за заштиту од насиља и заштиту од дискриминације након едукације одржане 07.09.2022. године у О.Ш. „ Свети Сава“ на тему „</p>	<p>Тим за заштиту деце (ТЗЗ) и остали тимови</p> <p>ТЗЗ, Наставничко веће</p> <p>ПП служба, наставници грађанског васпитања, ОС и ученици 4 -8. разреда, ТЗЗ, ВТ, УП, Тим за самовредновање и остали у корелацији</p>	<p>Август, септембар, Током године</p> <p>Септембар</p> <p>Август, септембар Октобар</p>	<p>Вођење и анализа записника, евиденционих Листи уз анализу о завршном стању</p> <p>Анализа примене процедура као дела Правилника о безбедности</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>Унапређивање планирања у области заштите од насиља и дискриминације“ (водитељи; Биљана Михаиловић, Тереза Моличник, Ивана Орлицки) .</p> <p>Информисање о новинама на Наставничком већу, ТЗЗ, Савету родитеља, Педагошком колегијуму уз препоруке за примену нових садржаја - презентације, израда и примена анкета уз анализу (индикатори за жртве трговине људима, развој демократске културе и елиминсање предрасуда и стереотипа о осетљивим групама).</p> <p>Праћење примене и унапређивање познавања процедура за интерну и екстерну мрежу заштите, начина евиденције насилног понашања (унапређивање обрасца за праћење) уз анализу броја и ефеката оперативних планова заштите, анализу стања, специфичности одељења, васпитних циљева и осталих школских аспеката. У израду ИОП-а се по потреби укључује представник ТЗЗ ради планирања активности у оквиру ИОП-а, а у вези са заштитом од насиља и дискриминације;</p> <p>Дигитализација, он - лине учење у условима изолације, формативно и мотивационо оцењивање, друштвене мреже као начин борбе против насиља и дискриминације су теме за анализу, израду пројеката, међупредметне корелације, избор нових занимања и конструктивно коришћење слободног времена</p> <p>Нове теме су: од ове школске године имплементирани су према упутствима МПН и ТР садржаји који се односе на превенцију дискриминације осетљивих група, елиминисање предрасуда и стереотипа, превенцију трговине људима, развој демократске културе у складу са</p>			

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>смерницама Савета Европе - кратке презентације о новим садржајима на Наставничком већу, Савету родитеља, ТЗЗ</p> <p>Укључивање у тематске семинаре на општини Звездара и граду - „Инцест траума центар“, ДКЦ, специјализоване стручне установе...</p> <p>Анализа примене кутије (коверте) поверења са садржајем конструктивног приступа спречавања насиља и дискриминације у школи</p>			
<p>Разговори о правилима понашања у сваком одељењу, интерним процедурама за реаговање, раду ВТ - има, ТЗЗ и начину праћења насилног понашања, саморегулацији, одговорном понашању, свести о себи, другима, доношењу одлука, солидарности, сарадњи, индикаторима препознавања жртви трговине људима, предрасудама и стереотипима;</p> <p>Разматрање заједничких школских правила уз могућност укључивања нових заснованих на заједничким групним вредностима; Постављање правила у учионицама, примена КОДЕКСА ПОНАШАЊА</p> <p>Унапређивање и дорада кодекса понашања у области електронске, онлајн комуникације</p> <p>Постављање информација о корисним линковима, приручницима и другим ресурсима на сајт школе, гугл учионицу, паное и школски часопис</p> <p>Реализација изабраних радионица на теме Здравих стилови живота, трговина људима (препознавање индикатора и интервенција, анализа ситуација), елиминисање стереотипа и предрасуда о осетљивим групама и друге према проблематици и специфичним потребама</p>	<p>Одељењске старешине и ТЗЗ, ВТ, наставници ТИО, директор школе, Тим за развојно планирање, родитељи</p> <p>Педагог, психолог школе и ОС 1-8 разреда, вероучитељ, ТЗЗ, тим за ажурирање сајта школе</p> <p>Одељењске старешине, ТЗЗ, Савет родитеља, ПП служба</p>	<p>Септембар, Октобар, Новембар</p> <p>Током године</p>	<p>Сва одељења имају истакнута одељенска правила у учионици Школска правила су истакнута у холу и сајту и саставни су део Правилника о понашању. Записници са род. састанака, Савета родитеља, часова ОЗ и РС</p> <p>Продукти са реализованих радионица</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>у одељењима 4 -8 разреда.</p> <p>Организовање родитељских састанака и Савета родитеља о интерним процедурама и начину праћења насилног понашања и дискриминације, упознавање са изменама у Правилнику о поступању и одговорности родитеља који такође не сме да изазове или допринесе појави дискриминације;.</p> <p>Информисање о заједничким школским правилима и акцијама тима за заштиту од злостављања и ВТ, примени процедура за реаговање уз <i>дистрибуцију флајера</i>, идеја родитеља о спречавању дискриминације, Програма УНИЦЕФ за превенцију дигиталног насиља и дискриминације, правила понашања у електронској комуникацији</p> <p>Анализа учесталости и облика дискриминаторног понашања на нивоу одељења и школе, праћење педагошке евиденције и предлагање мера за превазилежење уочених проблема. Процена нивоа насиља се доноси на основу анализе интензитета, степена ризика, трајања и учесталости понашања, последица, броја учесника, узраста и карактеристика развојног периода ученика.</p> <p>Организовање семинара о заштити од насиља и дискриминације према акционом плану ШРП, примена сазнања са семинара</p> <p>Рад ТЗЗ на решавању случајева дискриминације, Анализа планова социјализације и заштите, ДКР у функцији модификације нежељених понашања</p>		<p>Током године Једанпут месечно</p>	<p>Евиденционе листе и записници ТЗЗ, Савета родитеља</p> <p>Листе за праћење, остала педагошка документација</p>
<p>Превентивне радионице на нивоу одељенских заједница, 1. и 5. разред, и радионица „Топ листа најлепших порука и поступака“</p> <p>Приказивање цртаних филмова на тему</p>	<p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ, наст. српског језика С. Костић, Д. Цукић, Н.Станојковић, М.Марковић и</p>	<p>Септембар, Октобар, Новембар и током године</p>	<p>Евиденција о реализацији часова ОЗ, ОС, секција, ваннаставних</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>превенције насиља и дискриминације у млађим и старијим разредима по потреби уз избор других тематски примерених филмова („ уметност која лечи „ , филм. против дигиталног насиља) и литература у старијим разредима.</p> <p>Укључивање у програме локалне заједнице - изложбе, перформансе; фестивал науке, наставак пројекта „Предузетништво“ - хуманитарне донације за развијање солидарности уз елиминисање предрасуда, Здрави стилови живота - одговоран однос према здрављу;</p> <p>Реализација акција вршњачког тима – избор радионица из програма „ Вештине у адолесценцији“, презентација акција, изграђивање узајамног поверења у смањењу дискриминаторног понашања међу вршњацима, активности око сандучета (коверте поверења, разговори о вредностима и медијација, „Клики безбедно - употреба интернета и друштвених мрежа, превенција дигиталног насиља, стереотипи и предрасуде, индикатори жртава трговине људима, демократска култура радионице анализе ситуација...)</p>	<p>библиотекар</p> <p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ</p> <p>Одељењске старешине, проф. географије, историје, физике, хемије, биологије и ТиО</p> <p>ВТ</p>	<p>Током школске године</p> <p>Током школске године</p> <p>Током школске године</p>	<p>активности, извештаји</p> <p>Записник о раду ВТ и ТЗЗ</p> <p>Евиденција о реализованим посетама, извештаји</p> <p>Извештаји о раду тима</p>
<p>Организација Дечје недеље у сагласности са Програмом „ Пријатеља деце“ – „ Распуст, мој избор „ , Међугенерацки мостови - сусрети са председником општине, осмишљавање слободног времена - „ Зауоставимо дигитално насиље“ , (поруке толеранције и ненасилне комуникације) „ , „ Манифестације дечјег стваралаштва „ - вашари, изложбе, концерти, приредбе... . „ Деца - деца „ - хуманитарне акције солидарности, округли сто за младе - канцеларија за младе и ученички парламенти на локалном нивоу.</p> <p>Програм „Основи безбедности деце“ –</p>	<p>Одељенске старешине, ТЗЗ, ВТ, Бачки парламент, наст. српског језика, наставници физичког васпитања, наст. страних језика , географије, веронауке, представник организације „ Пријатељи деце“</p>	<p>Октобар</p> <p>Током</p>	<p>Евиденција о реализацији часова р.старешине, ОЗ, ВТ, ТЗЗ, извештаји</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p>МУП и општина Звездара на часовима ОЗ 4. и 6. Разреда уколико буде услова за реализацију</p> <ul style="list-style-type: none"> -Превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола - осетљиве групе као групе под ризиком -Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа -Превенција и заштита деце од трговине људима <p>На часовима ОС дискутовати о правима детета и пријатељству, солидарности, сарадњи, дискриминацији, стереотипима и предрасудама (од првог до осмог разреда).</p> <p>Изложба ликовних радова, паноа <i>на тему спречавања насиља и дискриминације</i></p>	<p>Полицијски службеници ПС Звездара и Управа саобраћајне полиције</p> <p>Одељенске старешине ТЗЗ ВТ</p> <p>ТЗЗ, наставници физичког васпитања ТЗЗ, ВТ</p> <p>Симонида Радоњић - ЛК</p>	<p>школске године</p> <p>Током школске године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p>Месец лепих порука</p> <p>Новинарска секција ће објавити да је месец лепих порука:</p> <p>Радионице, дебате у библиотеци школе против различитих врста дискриминације и предрасуда - уч. 4. - 8. разреда, „Читај, обогати себе „</p>	<p>Руководилац новинарске секције, наст. српског језика, библиотекар и чланови секције, ТЗЗ, ВТ, Ученички парламент</p>	<p>Октобар, Новембар Децембар</p> <p>Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>

Радни задаци (детаљно описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
<p><i>Организација сусрета</i> Укључивање у тематске догађаје у широј друштвеној мрежи на тему превенције дискриминације, трговине људима</p>	<p>Наставници српског језика, одељенске старешине, ПП, ТЗЗ, ВТ Ученици 6.,7.и 8.разреда, Ученички парламент</p>	<p>Октобар, април, Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p>Акција ВТ, ажурирање сајта, радови на тему превенције дискриминације за школски часопис</p> <p>Организовање предавања за родитеље према текућој проблематици: информисање о анализи стања насиља, дискриминације и примене процедура превенције и реаговања, индикаторима и интервенцијама код жртава трговине људима, елиминисању стереотипа и предрасуда о осетљивим групама Контакт са предавачима из специјализованих стручних установа и локалне заједнице</p>	<p>Новинарска секција, ВТ, ТЗЗ, Ученички парламент професор српског јез. , проф. ТИО</p> <p>ТЗЗ, Одељенске старешине, Савет родитеља Предавачи из специјализов. стручних установа</p>	<p>Новембар, Децембар, Март, Април Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p> <p>Записници са састанака Савета родитеља и родитељских састанака.</p>
<p>Идентификација и анализа случајева дискриминације на нивоу школе. Израда и анализа анкете Израда и евалуација планова заштите и подршке</p>	<p>ОС, наставници српског језика, физичког васпитања, ГВ, ТЗЗ, ВТ, Ученички парламент, Одељенске старешине Тим за самовредновање</p>	<p>Током године</p>	<p>Записници о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p>Зидни пано за ученике и родитеље на тему спречавања насиља и дискриминације Дорада материјала, избор и постављање штампаних материјала, флајера за родитеље, додавање нових постера и осталог промотивног материјала на видним местима у школи, сајту, школском часопису</p>	<p>Професори грађанског васпитања Професори српског језика Наставница лик.културе, физичког васпитања, ТИО Вероучитељ ТЗЗ, ВТ, Ученички парламент</p>	<p>Јануар, фебруар, Март, Током године</p>	<p>Записник о реализацији активности програма, извештаји</p>
<p>Информисање Савета родитеља -</p>	<p>Наставници физичког васпитања, ТЗЗ, ВТ</p>		<p>Записници о реализацији</p>

Радни задаци (детално описани)	Задужене особе	Време реализације	Евалуација реализованог
превенција дискриминације - укључивање у програме локалне заједнице , ДКЦ , програм превенције дигиталног насиља - УНИЦЕФ, превенција зависности од компјутерских игрица, жртве трговине људима (препознавање индикатора и интервенције) , изложбе, перформанси	ТЗЗ, представници Савета родитеља	Март, април, мај Март, април, мај током године	активности програма, извештаји Записници са састанака Савета родитеља и родитељских састанака.
Промоција и награђивање ученика који су постигли добре резултате на такмичењима и за „Нај поступак“ за Дан Светог саве и Дан Школе - пројекат 70 година рада школе 21.03.2023. године Израда паноа и плаката на тему превенције насиља и дискриминације на видним местима у школи, школском дворишту - додела награда за најбоље плакате „ Спортот и уметношћу против насиља и дискриминације“	Предметни наставници и наставници који су организовали одређене манифестације у школи и ван школе, ТЗЗ, ВТ	Списак формирати током године Јануар 2023. и током године	Записници, извештаји о реализацији активности програма
Анализа реализације програма, прикупљање идеја од ученика и родитеља за активности у наредној школској години	ТЗЗ, ВТ, Савет родитеља	Крај маја Почетак јуна	Записници, извештаји, анкете о реализацији активности програма

ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ И МЛАДИМА

АКТИВНОСТ	РЕАЛИЗАТОР	ВРЕМЕ	ИСХОД
Презентација – Трговина људима	ПП служба Вршњачки тим	октобар	Ученици ће бити упознати са појмом трговина људима, намером експлоатације деце.
Презентација- Жртве трговине људим-последнице по жртву	ПП служба Вршњачки тим	децембар	Ученици ће бити упознати са тиме ко може бити жртва трговина људима и начинима за превазилажење трауме
Повезивање са одсеком за трговину	ЦСР	Друго полугодиште	Упознавање са начинима

људима и организација предавања.			идентификације жртве трговине људима.
Подршка жртвама трговине људима	ПП служба Вршњачки тим	Мај	Ченици ће бити упознати са начинима подршке жртвама трговине људима.у

ОНЛАЈН РЕСУРСИ

Превенција дигиталног насиља

Писани дигитални ресурси

Бр.	Назив ресурса	Ученици	Наставници	Родитељи	Напомена
1.	Водич за дигиталну безбедност младих, Београдска отворена школа-заштита приватности и спречавање дигиталног насиља Линк: https://www.bos.rs/ei/uploaded/%20Vodi%C4%8D%20za%20digitalnu%20bezbednost%20mladih.pdf	+	+	-	Намењено наставницима, део приручника се може искористити и за информисање родитеља
2.	Деца у дигиталном добу Ужички центар за права детета http://ucpd.rs/dokumenti/vodic--deca-u-digitalnom-dobu.pdf	+	+	-	Приручник за наставнике
3.	Деца и интернет.правилно од почетка Ужички центар за права детета http://ucpd.rs/wp-content/uploads/2019/03/brosura-za-roditelje.pdf	-	+	+	Приручник за родитеље
4.	Насиље у школи Ужички центар за права детета http://ucpd.rs/wp-content/uploads/2018/04/nasilje_u_skoli.pdf	-	+	-	Приручник за наставнике
5.	Приручник дигитално насиље – превенција и реаговање Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Уницеф, Теленор http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/08/priru%C4%8Dnik-interaktivni.pdf	+	+	+	Радионице за ученике Савети за родитеље
6.	Интернет страница провајдер А1-Портал за маме и тате Безбедни клинци https://a1.rs/bezbedniklinci?theme=3	+	+	+	Сајт провајдера нуди прео 50 квалитетних чланака/виде клипова намењених првенствено

	Родитељско новог доба А1 https://a1.rs/bezbedniklinci?theme=2 Дигитално насиље А1 https://a1.rs/bezbedniklinci?theme=2 Креативност и иновативност А1 https://a1.rs/bezbedniklinci?theme=2 Видео материјал https://a1.rs/bezbedniklinci?theme=video				родитељима за заштиту децу од дигиталног насиља. Ресурс погодан и за наставнике, а има и део који се може применити у раду са ученицима.
7.	Центар за права децембар Платформа безбедност деце на интернету http://vojabrava.cpd.org.rs/sigurnostnainternetu.html Шта је позитивно родитељство http://pozitivno.cpd.org.rs/	+	+	+	За млађе ученике и родитеље Шта је позитивно родитељство. страница намењена родитељима индиректно се односи на превенцију свих облика понашања
8.	Шта је дигитално насиље и како да га зауставимо? 10 ствари које адолесценти и млади желе да знају о насиљу на интернету, линк: https://www.unicef.org/serbia/zaustavimo-digitalno-nasilje	+	-	-	Чланак
9.	Платформа МПНТР Чувам те https://cuvamte.gov.rs/sta-je-nasilje/digitalno-nasilje/	+	+	+	Платформа
10.	Шта је електронско насиље? Електро техничка школа „Никола Тесла“ http://www.teslabg.edu.rs/upload/1%20ELEKTRONSKO%20NASILJE.pdf	-	+	-	ППТ
11.	Како да станеш на пут Cyberbullying-у? https://pametnoibezbedno.gov.rs/files/file_upload/fajl/156_Brosura_Cyberbullying_nova_verzija-converted.pdf	-	+	-	Флајери
12.	Дигитална библиотека, Паметно безбедно https://pametnoibezbedno.gov.rs/digitalna-biblioteka/	+	+	+	Чланци
13.	СМЕРНИЦЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛЦЕ У ЗАШТИТИ ДЕЦЕ ОД ДИГИТАЛНОГ НАСИЉА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ Save the Children https://www.pars.rs/images/biblioteka/Ljudska-prava/Prava-deteta/smernice-za-profesionalce-u-zastiti-dece-od-digitalnog-nasilja-u-republici-srbiji.pdf	+	+	-	Приручник
14.	Најбоље праксе подршке деци жртвама насиља у дигиталном окружењу Save the Children https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/Najbolje%20prakse%20podr%C5%A1ke%20deci%20zrtvama%20nasilja%20u%20digitalnom%20okruzenju_2019.pdf	+	+	+	Приручник
15.	Интернет страница Сурфуј безбедно	+	+	+	Интернет страница

	http://surfujbezbednonanetu.weebly.com/digitalno-nasilje.html				
16.	Електронско насиље - шта је и како га избећи Сајт Медијска писменост http://www.medijskapismenost.net/dokument/Elektronsko-nasilje-sta-je-i-kako-ga-izbeci	+	+	+	Чланци са упутствима
17.	Дечији информативни културни сервис https://cpd.org.rs/wp-content/uploads/2018/10/O-Centru-za-prava-deteta-i-DX-klubu_Flajer-CPD_web.pdf	+		+	Подршка деци/ученицима
18.	Реците Не телесном кажњавању деце Центар за права деце https://cpd.org.rs/wp-content/uploads/2018/06/Mora-da-moze-drugacije_brosura_web.pdf	-	+	+	Превенција свих облика насиља
19.	Нико не сме да те повреди Центар за права децембар https://cpd.org.rs/wp-content/uploads/2017/10/niko_ne_sme_da_te_povredi_sr-latin.pdf	+	+	+	За ученике млађих разреда

Видео дигитални ресурси

Бр.	Назив ресурса	Ученици	Наставници	Родитељи	Напомена
1.	Министарство трговине, туризма и телекомуникација Безбедност деце на интернету - Све што поставиш на интернет заувек остаје на њему https://www.youtube.com/watch?v=mPx1Hz8M_xI Безбедност деце на интернету - Не комуницирај са непознатим особама путем интернета https://www.youtube.com/watch?v=ixhx7ZofEyQ	+	+	-	Видео клипови МТТТ добар ресурс у раду са ученицима кроз вођену дебату.
2.	Рука помоћи и подршке (ОШ из Ветерника) https://www.youtube.com/watch?v=D51n2uQcrAU	+	+	-	Дебата за млађе ученике
3.	Шта је то дигитално насиље Ана Мирковић NGO Libero https://www.youtube.com/watch?v=2-jBahNnzD4 (17 делова онлајн обуке)	-	+	+	Родитељи Наставници
4.	РТС Образовно-научни програм - Званични канал Породични кругови: Дигитално насиље https://www.youtube.com/watch?v=3wCQZZXnH-g	-	+	+	Добринка Кузмановић
5.	Где су деца безбеднија — на улици или на интернету Технограм Спутњик Србија https://www.youtube.com/watch?v=dLAL2CIOje8	-	+	+	Добринка Кузмановић
6.	eTwinning конференција 2019 - Шта је кључно у кључним компетенцијама?	-	+	-	Добринка Кузмановић

	Фондација Темпус https://www.youtube.com/watch?v=B7pHWk9DOY8				
7.	Color Media Communications Безбедан интернет за целу породицу – деца и интернет, паметно од почетка! https://www.youtube.com/watch?v=fJU4ieRutH8	-	+	-	Добринка Кузмановић
8.	#ODGOVOR Prva TV #ODGOVOR - Da li znate gde su vam deca kada su na internetu? https://www.youtube.com/watch?v=vqXyHSAVquU		+	+	О игрици Плави кит.
9.	Портал А1 Ана Мирковић - Kako da pomognemo deci da prepoznaju nasilje i zaštite se od njega https://www.youtube.com/watch?v=z-bAd2w5orE	-	+	+	Ана Мирковић
10.	Подкаст “Живот на српском”: Глупости које правимо на друштвеним мрежама https://www.youtube.com/watch?v=oTgBu_nGnOs&t=75s	-	+	+	Ана Мирковић
11.	Како УСПЕШНО КОМУНИЦИРАТИ (Онлине и Офлине) Ана Мирковић - Институт за дигиталне комуникације https://www.youtube.com/watch?v=kUBUs1I3EkA	-	+	+	Ана Мирковић